

Frågan om Rohingyer i Burma.

Material att läsa:

<https://www.theguardian.com/world/2018/aug/27/myanmars-military-accused-of-genocide-by-damning-un-report>

<https://www.theguardian.com/world/2018/sep/18/tied-to-trees-and-raped-un-report-details-rohingya-horrors>

<https://edition.cnn.com/2018/10/25/opinions/rohingya-bangladesh-deserve-dignity-safety-bociurkiw/index.html>

<https://search.ohchr.org/results.aspx?k=Rohingya> Lista över dokument.

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/LTD/G18/073/58/PDF/G1807358.pdf?OpenElement>
Resolution antagen i Human Rights Council

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/72/248

GF resolution 72/248

<http://unbisnet.un.org:8080/ipac20/ipac.jsp?profile=voting&index=.VM&term=ares72248>

Hur röstade de olika länderna till resolution 72/248

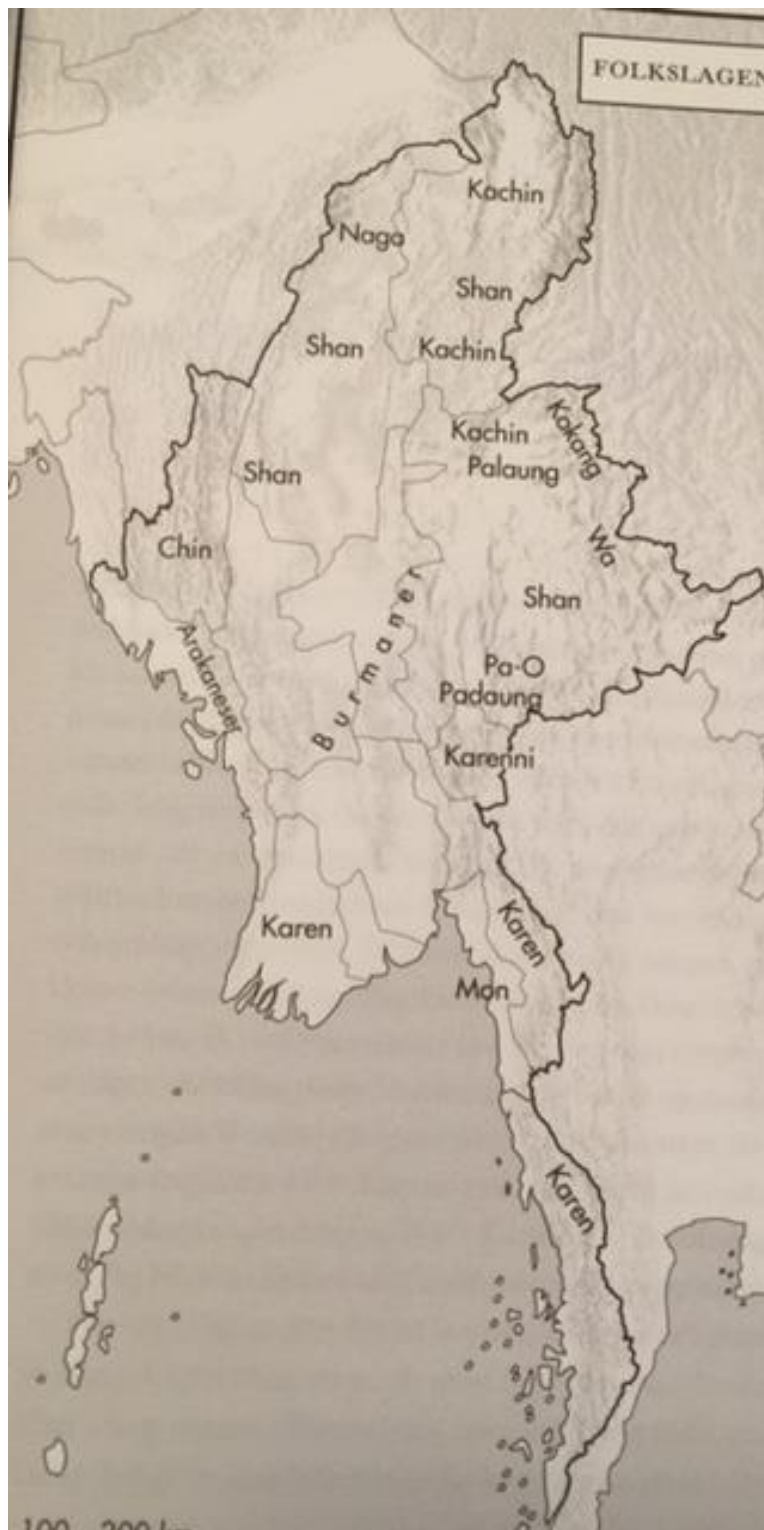
https://en.wikipedia.org/wiki/Beyond_Rangoon En film som handlar om upproret 1988.

Kort historik över Burma och minoriteternas ställning i landet.

Burma är ett etniskt väldigt splittrat land. De största folkgrupperna är:

- Shan, som är nära besläktade med Thai, mestadels buddhister.
- Karen, som kristnades av britterna och fick en särställning under Imperialismen som gynnad folkgrupp.
- Burmaner, mestadels buddhister, majoritetsfolk i centrala Burma.
- Kachin, Wa, Mon, Chin, Pa-O, Karenni, Arakaneser, Padaung, Palaung, Kokang och Naga är andra etniska grupper som bor inom landets gränser.
 - Rohingyas som vi ska titta närmre på är muslimska Arakaneser.
Det finns buddistiska Arakaneser också.

Se kartan nedan över befolkningsgrupperna:

Landet har inte varit enat under ett styre förrän britterna under 1800-talet ockuperar området och ansluter det till Brittiska Indien. Folkgrupperna har alltså tidigare inte levt tillsammans i ett rike och en del folk har aldrig hört ihop innan britterna trycker ihop dem i en administrativ enhet. Burma har alltså haft samma problem under 1900-talet som många afrikanska länder.

Erövringen av Burma är ganska konfliktfylld och britterna har svårt att hålla kontroll över det stora området. För att öka kontrollen så delar man upp

Brittiska Indien i en Indisk del, som består av dagens Indien, Pakistan och Bangladesh, och en Burmesisk del som består av dagens Burma.

Britterna behandlade ursprungsbefolkningen mycket illa och rasistiskt. För att styra så brukade britterna använda sig av romarnas gamla strategi; att söndra och härska. Strategin är enkel och välfungerande; utse ett folk till favorit och ge dem privilegium mot att de hjälper till och styra andra. I Burmas fall var det främst Karen-folket men även vissa burmaner, som fick privilegium mot att de gjorde som britterna sa. I Burma precis som på andra platser på jorden så har dessa splittringar mellan folkgrupper vållat problem och motsättningar idag.

På 1930-talet så började en självständighetsrörelse att bli starkare och starkare i Burma. De var inspirerade av indiernas kamp och Mahatma Gandhis försök. Rörelsen i Burma var ganska splittrad och hade många olika mål och medel. En splittring var mellan olika folkgrupper, där inte alla hade samma mål. En annan splittring var den mellan kapitalism och kommunism.

Under andra världskriget så ockuperas Burma av Japan. Många hälsar japanerna som befriare. Japanerna har dock en hel del skit för sig och många blir besvikna över deras anti-imperialistiska löften i början på kriget.

Efterkrigstidens Burma.

Självständighetskampen leds av många, men en man får en framträdande roll för de flesta boende i Burma, Aung San. Han leder en grupp som har namnet Anti-Fascist People's Freedom League, och använder sig av socialismen som ideologisk grund. Kampen drivs under kriget mot japanerna och efter kriget emot britterna. I januari 1947 träffar Aung San Storbritanniens premiärminister i London och får löfte om att Burma ska bli självständigt. Väl hemma reser han runt bland de olika folkgrupperna i Burma och ger dem löfte om stort självstyre mot att de stödjer att staten Burma bildas. Aung San vill skapa en federation, likt USA, med självstyrande delstater. I april 1947 hålls allmänna fria val och Aung Sans parti vinner överlägset.

I juli 1947 mördas Aung San av en rebellgrupp nära till en tidigare burmesisk ledare.

I januari 1948 utropas ett självständigt Burma. Ledare blir U Nu, som tillhör samma parti som Aung San. I mars samma år så påbörjar kommunisterna en väpnad kamp emot regeringen. En kamp som pågår fram till våra dagar.

1949 blir ett besvärligt år i Burma. Karenfolket inleder ett väpnat uppror, som också det fortgår fram i våra dagar. Och som lök på laxen så vinner Maos kommunister inbördeskriget i Kina. Nationalistkina, de som förlorade mot Mao, tar sin tillflykt till Taiwan där de bildar Republiken Kina och påbörjar en kamp mot Mao i syfte att ta tillbaka makten i hela Kina. Ett av nationalistkinesernas fronter blir baser inne i Burma. Dessa baser byggs upp med amerikansk hjälp. Burma håller alltså på att blandas in i det Kalla kriget.

1949 så inleder även muslimska arakaneser, rohingyas, ett uppror.

Hela 50-talet präglas av dessa oroligheter, med den kommunistiska gerillan, Karen, Shan, Arakaneser som gör uppror, ekonomi som rasar samman, och en regering i Rangoon som försöker hålla styr på Burma.

1962 tar militären makten. Diktator blir Ne Win. Ideologiskt placerar sig Burma under Ne Win till vänster. "Den burmesiska vägen till socialism" som det kallas, inleds med att all provat företagsamhet privatiseras. Opposition krossas med militära medel och en lång period av förtryck och övergrepp emot de mänskliga rättigheterna inleds. Övergrepp som fortfarande pågår idag.

1963 så börjar Kina stödja kommunisterna i Burma. Kommunisterna upprättar en stat i gränstrakterna mellan Kina och Burma. Regeringen strider emot kommunisterna.

1974 har ekonomin brakat samman fullständigt i Burma och "den burmesiska vägen till socialism" har misslyckats fullständigt. Militärens direkta styre ersätts med ett indirekt styre i en enpartistat. När arbetare demonstrerar samma år för högre löner skjuter militären rakt in i demonstranterna och tusentals dödas. Några månader senare skjuter man skarpt emot demonstrerande munkar.

1978 flyr ca 200 000 rohingyas till Bangladesh efter en våg av våld sköljt över dem.

Detta är bara några axplock från alla de brutala övergrepp som regeringen gör sig skyldig till. Övergrepp som pågår under hela perioden fram till idag.

Upproret 1988 och Aung San Suu Kyis uppgång och fall.

Burmanerna som styr Burma är buddhister, och respekten för religionen är väldigt stor i det burmesiska samhället. Att bruka våld mot en buddhistisk munk är alltså ett fruktansvärt övergrepp i Burma. En del av den burmesiska folktron är tron på numerologi, talmystik, militärregimen i Burma är t ex helt besatta av siffran 9, och genomför politiska förändringar den 4/5 t ex (eftersom 4+5=9). Talet 8 betyder väldigt mycket för buddhister i Burma och alltså den 8/8 88 är det dags för folkligt uppror.

Upproret inleds av hamnarbetare kl 8.08 den 8 augusti i hamnen. Samtidigt börjar studenter från Rangoons universitet att bege sig mot stadens centrum och stadens regeringscentrum. Med sig längst fram bär protestanterna på porträtt av Aung San, självständighetsledaren som mördades 1947. Folk längs med vägen sluter upp och snart står tusentals personer på torget framför Statshuset i Rangoon. Upproret sprider sig över hela landet under dagen. Klockan elva på kvällen kommer regimens svar, pansarfordon med kulsprutor och krypskyttar omringar folkmassan och öppnar eld. Hundratals dödsoffer rapporteras in under kvällen. Protestanternas svar blir ilska och ännu fler strömmar ut på gatorna. Våldet fortsätter. Financial Times har en reporter på plats som skriver:

Ögonvittnen såg pansarbilar som körde fram till grupper av demonstranter och mejade ner dem ... somliga vittnen såg demonstranter som bar sina döda kamrater över sina egna huvuden då de marscherade längs gatorna.

I New York Times kan vi läsa hur folk föll som dominobrickor när de mejas ner och hur folk ”sprang in i gränder och portar ... tryckte sig mot väggar och i ren panik sprang igen”.

Det finns inga säkra dödstal från den natten, men skott hördes över hela Rangoon till klockan tre på natten. Liken kastades i floden och flöt i land ett par kilometer bort.

Den 9 augusti fortsätter våldet och upproret. Krypskyttar skjuter de som ser ut att vara ledare, pansarfordon och armén sätts in mot fredliga demonstranter. När Centralsjukhuset sätter upp lakan med texten ”Läkare, sjuksköterskor och sjukhusassistenter som behandlar de sårade uppmanar armén att sluta skjuta”, skrivet med patienternas blod, så öppnar soldater eld emot sjukhuset och dödar tre sjuksköterskor och sårar två. Folk skjuts i sina hem och på kaféer. Militären skjuter folk som står och väntar på bussen. Barbariet är fullständigt.

In träder Aung San Suu Kyi, dotter till den mördade självständighetskämpen. Hon var två år när hennes pappa mördades. När hon var femton år fick hennes mamma ambassadörjobbet i Indien och hon flyttade från Burma. Hon studerade i Oxford och gifte sig med Michael Farris, en brittisk medborgare. Hon hade råkat återvända till Burma i april 1988 för att ta hand om sin sjuka mor. Aung San Suu Kyi var först helt ointresserad av att ta någon ledande roll men övertalas och blir snabbt en symbol för motståndet.

Ledningen för militären byts ut och fria val lovas. Men den 18 september (kommer ni ihåg att militären var besatt av siffran 9? 1+8 i den nionde månaden) så kommer militärens svar än en gång. Militären skjuter på allt som rör sig och tusentals civila mördas denna dag.

Samma dag, den 18 september byter Burma namn till Myanmar och får en ny grundlag. Flerpartisystem och marknadsekonomi utlovas.

I maj 1989 hålls val och Aung San Suu Kyis parti NLD vinner stort. Det hade inte militären räknat med, de la ju valet den 27 maj (2+7) som dessutom låg i fjärde veckan den femte månaden (4+5)...

Ursäkten till att inte lämna över makten blir först att en ny grundlag måste skrivas och klubbas igenom, under tiden behåller militären makten.

Aung San Suu Kyi har man satt i husarrest (det gjorde man den 20/7, 2+0+7) och de parlamentsledamöter som vågade dyka upp till jobbet arresterades, de andra flydde. Demokratin blev kortvarig.

1991 tilldelas Aung San Suu Kyi Nobels fredspris. Hennes son tar emot priset. Talet kan du se här: <https://www.youtube.com/watch?v=pFfGFfQi0TO>

Under hela nittioåret så står kampen mellan militären, som lovat men inte vill släppa ifrån sig makten och Aung San Suu Kyi och hennes parti.

Aung San Suu Kyi har medborgarskap även i Storbritannien. Det har utnyttjats av militären genom att de skrivit in i grundlagen att utländska medborgare inte får sitta i regeringen.

1999 drabbas hennes Londonboende man av cancer och hon väljer att stanna kvar i Burma och får aldrig ta farväl av sin man.

2002 byter landet namn till Myanmar. Tanken från regimen är att Burma fokuserar på burmaner medan Myanmar är ett namn på ett land i enhet där alla folk inkluderas och samtidigt blir av med sin speciella identitet. I namnet Myanmar så finns det alltså ett förnekande av de olika etniska grupperna i landet, samtidigt som det är ett flytt av fokus från etniska motsättningar till en stat i enhet och harmoni.

2010 släpps hon från husarresten.

2012 vågar hon resa utanför Myanmar's gränser.

2015 hålls ett fritt val och hennes parti NLD vinner en jordskredsseger.

2016 så får hon titeln State Counselor, eftersom president kan inte en med utländska barn eller make / maka bli enligt grundlagen.

2018 så hamnar hon i internationellt blåsväder efter att ha sagt att det inte var en etnisk rensning eller folkmord som drabbade rohingyas.

Du kan läsa mer om Aung San Suu Kyi här:

<https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-11685977>

Vad handlar frågan om alltså?

Burma / Myanmar är alltså en av världens brutalaste regimer som i 60 år förtryckt etniska minoriteter och gjort sig skyldiga till grova brott emot de mänskliga rättigheterna.

Kina har intressen i landet eftersom det är ett grannland. Gränsområdet är dessutom Tibet som Kina haft problem med i årtionden.

Hur ska ni som delegation i FN kunna hjälpa de minst 700 000 rohingyas som flytt? Kina har som bekant veto i Säkerhetsrådet och spelar en nyckelroll i frågan. Det är kanske mer realistiskt att försöka hitta andra vägar att lösa frågan? Genom hjälp och bistånd? Genom att locka Myanmar att göra rätt?

